

Što je uzimanje uzorka korionskih resica (CVS)?

Uzimanje uzorka korionskih resica (CVS) je test u kojem se u razvijajuću placentu (posteljicu) gurne igla (u ovoj fazi razvoja placenta se naziva "korion"). Iglom se u štrcaljku usisa nekoliko komadičaka tkiva.

Analizom tkiva utvrđuje se da li fetus ima određene abnormalnosti.

Taj se test također naziva **biopsija placente** ili **placentocenteza**.

Kome se predlaže CVS?

- Ženama koje će u predviđeno vrijeme poroda biti stare 37 godina ili više.
- Ženama koje su već imale dijete s kromosomskim poremećajem kao što je Downov sindrom.
- Ponekad se CVS radi i iz drugih razloga, npr. kad se zna da postoji rizik da će roditelji imati dijete s nekim od rijetkih "metaboličkih" poremećaja.

CVS ne može pokazati da li postoji spina bifida. Međutim, u 18. tjednu trudnoće može se obaviti drugi test, kada se mogu otkriti mnoge fizičke deformacije djeteta, uključujući i spina bifidu.

Zašto se ženama starijim od 37 godina predlaže CVS?

Što je žena starija, to se više povećava vjerojatnost da će roditi dijete s kromosomskom abnormalnošću. Najčešća abnormalnost je Downov sindrom.

U dobi između 37 i 40 godina vjerojatnost da će roditi dijete s kromosomskom abnormalnošću je otprilike 1 prema 100. Nakon 40 godina starosti ta je vjerojatnost još veća.

Kada je najbolje napraviti CVS?

CVS se najčešće obavlja između 10. i 12. tjedna. Može se napraviti bilo kada u toku trudnoće, ali do devetog tjedna placenta je vrlo tanka i ravnomjerno raširena oko cijelog vodenjaka, što test čini riskantnijim.

Nakon otprilike devet tjedana placenta postaje deblja na jednom dijelu, pa je lakša "meta". Test najradije obavljamo ubrzo nakon toga tako da dobijemo rezultate što je ranije moguće.

Kako se test obavlja?

Postoje dvije metode.

Najčešća je metoda kroz trbuh (transabdominalna). Najprije se lokalnom anestezijom umrtvi malo područje trbuha, a onda se igla gurne kroz kožu u maternicu do početka placente.

Put igle pažljivo se slijedi na ekranu za ultrazvuk. Zatim se kroz ovu vanjsku iglu u tkivo placente gurne još tanja igla.

Tada se štrcaljkom na kraju tanje igle usišu vrlo mali komadići placentnog tkiva. Tkivo se pregledava da se provjeri da li se dobila prava vrsta tkiva, a uzorci se uzimaju sve dok ne bude dovoljno za obavljanje testa.

Drugom metodom, koja je manje uobičajena, tanka metalna cjevčica (cannula) se uvlači kroz rodnicu (transvaginalna metoda). Cjevčica se kroz grlić maternice (cervix) ugura do placentnog tkiva.

Zašto je prije CVS-a potreban ultrazvučni pregled?

Prije CVS-a potrebno je obaviti ultrazvučni pregled da bi se odredila dob fetusa i položaj placente. Također je važno znati da li je trudnoća jedноплодна ili višеплодна.

Ultrazvuk koristi zvučne valove visoke frekvencije da stvori sliku unutrašnjih organa. Naročito je dobar za gledanje nerođene bebe. Ultrazvučne slike omogućuju liječniku da vidi kuda treba voditi iglu prilikom uzimanja uzorka.

Postupak se sastoji od premazivanja gela po donjem dijelu trbuha i zatim blagog pomicanja plastičnog predmeta (sonde) po površini kože.

Nisu poznate nikakve opasnosti vezane uz korištenje ultrazvuka.

S obzirom da je fetus još uvijek jako malen, u ovoj ranoj fazi može se otkriti vrlo malo fizičkih deformacija.

Što će se dogoditi na dan testiranja?

Postupak se obavlja u prostoriji za ultrazvuk. Vrijeme potrebno za uzimanje uzorka može varirati, ali obično treba samo nekoliko minuta. Na kraju testa pregleda se fetus. Nakon toga možete odmah izaći iz sobe i obući se. Nakon što 30-ak minuta mirno prosjedite, možete otići kući.

Iako većina žena može bez problema sama voziti auto, ipak savjetujemo da ako je moguće netko dođe s vama i odveze vas kući. Obično preporučujemo da ostatak dana i po mogućnosti sljedeći dan provedete na miru, iako nema potrebe da budete u krevetu.

Koliko je test rizičan?

Većina žena osjetit će blagu bol u određenim fazama postupka, ali ništa strašno i samo na sekundu. Krvarenje nakon transabdominalnog postupka nije uobičajeno.

Do sada nije provedeno dovoljno istraživanja da bi se točno odredio rizik od pobačaja. Naše nam informacije, kao i informacije iz inozemstva, ukazuju da je rizik od pobačaja zbog samog testa oko 1%. Uz to se nadovezuje i uobičajenih 2% spontanih pobačaja u 10-om tjednu trudnoće, rizik koji je prisutan za sve trudnoće bez obzira da li se CVS test obavlja ili ne obavlja.

Sam test, kao i svaki drugi, može ne uspjeti, bilo zbog neodgovarajućeg uzorka ili zbog problema u laboratoriju.

Što mogu očekivati nakon testa?

Kod transabdominalne metode obično se nakon postupka osjećaju blagi grčevi. Protiv bolova može se uzeti Paracetamol.

Ako se pojavi vaginalno lučenje krvi ili vode ili ako osjećate jaku bol, svakako se javite svom liječniku.

Kako dugo treba čekati rezultate?

U većini slučajeva laboratorij će rezultate dostaviti vašem liječniku za dva tjedna, ponekad i prije.

Sažetak

Najčešći razlog za CVS je da se isključi Downov sindrom i druge kromosomske abnormalnosti kod pacijentica starijih od 37 godina. Ovaj test, za razliku od amniocenteze, ne može se koristiti za dijagnosticiranje spina bifide, pa preporučujemo ultrazvučni pregled u 18. tjednu da se pažljivo pregleda kičma i ostali organi fetusa.

Iako je kod CVS-a nešto veći rizik od uznemiravanja trudnoće nego kod amniocenteze, njegova je prednost da se rezultati znaju šest do sedam tjedana ranije u trudnoći. Ako je trudnoću potrebno prekinuti, taj je postupak mnogo lakši i sigurniji u ranoj trudnoći.

Konačno, važno je znati da nikakav test, čak ni kombinacija CVS-a i pažljivog ultrazvučnog pregleda u 18. tjednu, ne može garantirati da će novorođenče biti normalno u svakom pogledu.